

panorama

inforegio

29

Forår 2009

Kreativitet og innovation

Drive konkurrenceevne i regionerne

da

LEDER

Danuta Hübner

3

OVERBLIK

En innovativ og kreativ fremtid for Europa

4-7

INTERVIEW

8-11

GENERELT

Europæisk Kulturhovedstad: Liverpool 2008

12-13

PÅ STEDET

Ansæt hele personen – kunst som en vej til en kreativ arbejdsplads

14-17

FÆLLES STÅSTED

Fælles handling for at fremme kreativitet og innovation

18-19

FIND UD AF MERE

20

BAG SCENEN I GD REGIO

Den europæiske samhørighedspolitikks fremtid

21

ET KIG IND I MUSIKPARK, MANNHEIM

22

ET KIG IND I CENTRET FOR NANOHEALTH

23

NETWORKING

Femte Regioner for Økonomisk Forandring konference
Networking for resultater

24-25

26

SIDSTE NUMMER, NÆSTE NUMMER

27

KALENDERDATOER

28

BLIV HØRT

Fotografier (billeder):

Omslag © EC

Billeder 3, 4, 5, 8/9, 18, 19, 21, 24/25, 26 – © EC

Billede 6/7 – © Conseil général de la Savoie

Billeder 9, 11, 12/13, 27 – © iStockphoto

Billeder 14-17 – © Peter Claesson

Billede 22 – © Ivo Kljuce (Musikpark Mannheim GmbH)

Billede 23 – © Tim Claypole

Redaktør: Raphaël Goulet, Europa-Kommissionen, GD Regionalpolitik

Dette magasin er udgivet på tryk på engelsk, fransk og tysk på genbrugspapir.

Det er til rådighed på 22 sprog på http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panora_da.htm

Denne publikation gengiver forfatterens holdninger, som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med Europa-Kommissionens.

Vi lever midt i et meget forskelligt, vibrerende EU som er sprængfyldt med kreativ energi og innovative ideer. Som en konferencetaler sagde for nylig, ved at være "store nok til at betyde noget og små nok til at være interesserede," er regionerne ideelt placerede til at skabe denne naturlige vækst og at gøre alt hvad der er muligt for at fremme den.

Dette nummer af Panorama belyser kreativitet og innovations vigtighed for et sundt og velstående Europa, noget som Kommissionen som helhed anerkender i sin udvælgelse af 2009 som Kreativitetens og Innovationens år. Gennem hele året vil Kommissionen fremme debatten om hvordan Europas kreative og innovative potentiale kan øges som nøgledrivkræfter for personlig, social og økonomisk udvikling.

Debatten rejser spørgsmål. Hvordan definerer vi de centrale ord kreativitet, innovation og kultur? Hvad er deres indbyrdes forhold? Hvordan kan kultur og kreativ tænkning drive innovation? Kunst og forretning – er de som olie og vand, eller kan den ene inspirere den anden? Hvordan kan vi hjælpe mennesker med at nå deres potentiale som kreative og innovative tænkere? Hvad er uddannelse og livslang lærings rolle i at gøre befolkningerne mere dynamiske, sikre og kreative? Panorama undersøger nogle af de centrale emner og ser på flere projekter der bedst repræsenterer hvordan kreativitet og innovation kan anspore forandring.

Jeg håber at udnævnelsen af 2009 som Året for Innovation og Kreativitet vil fungere som en konstant påmindelse til os om behovet for at fortsætte vore moderniserings og innovationsbetræbelser.

På baggrund af en stadig stigende konkurrence og seriøse globale udfordringer, er innovativ praksis og kreative løsninger et springbrædt til vore regioners og landes vækst og velvære. Færdigheder, ideer, processer: alle går sammen om at hjælpe os med at opnå et konkurrencemæssigt forspring.

Europa bør ikke reagere på den nuværende økonomiske krise ved at nedskære sine investeringer i færdigheder og innovation. Vi er nødt til at tro på at vi kan stole på vore ideers kvalitet og vores tilpasningsevne, samtidig med at vi lader offentlige midler arbejde hårdere og levere bedre resultater.

Danuta Hübner

Kommissær for Regionalpolitik

“
 Innovativ praksis og kreative
 løsninger er et springbrædt for vore
 regioners og landes vækst og
 velstand
 ”

EN INNOVATIV OG KREATIV FREMTID

FOR EUROPA

2009 – det europæiske år for kreativitet og innovation begynder for at inspirere en generel nytænkning af hvad kreativitet og innovation betyder og hvordan de bidrager til vores personlige, økonomiske og sociale udvikling. Ideen er bred, ordene er svære at definere og, selv om området tiltrækker stadig flere forskere, synes resultaterne for nærværende at være svære at kvantificere. Dog er der ingen tvivl om at hvis EU ønsker at forblive konkurrencedygtig og fostre de værdier der deles af sine medlemsstater, så har disse emner brug for at blive udforsket.

Definere ideer, udvikle politik

Innovation og videnskøkonomien, skiftet til en kreativ økonomi, uddannelse til kreativitet og innovation, offentlig sektor kreativitet og innovation, kulturel forskellighed som et redskab for kreativitet og innovation, den bæredygtige udviklings udfordringer, de kreative og kulturelle erhvervs potentiale – alle disse temaer vil blive luftet i takt med at en række debatter udfoldes i løbet af året.

Mens disse centrale debatter kører i Bruxelles, vil EU's regioner med året for kreativitet og innovation arbejde for at:

- danne tættere forbindelser mellem kunsten, erhvervslivet, skoler og universiteter
- øge unges viden om iværksætteri via samarbejde med forretningsverdenen og
- udvikle innovative færdigheder i offentlige og private organisationer.

For at hjælpe med at fastholde folks fokus på temaerne er en række fremtrædende personligheder fra forskellige dele af Europa blevet valgt som årets ambassadører. Mange af disse velkendte figurer fra, for eksempel, musikverdenen, den videnskabelige forskning og arkitekturen, har beskrevet deres ideer om hvad der menes med 'kreativitet' og 'innovation' på det netsted der er oprettet til året.

Bevare Europa konkurrencedygtig

Kreative ideer og innovative løsninger viser sig at være afgørende for at hjælpe Europa med at komme ud af den økonomiske krises skygge der brød ud ved udgangen af 2008. "Stimulering af Europas konkurrenceevne og beskæftigelse, især i dette svære økonomiske klima, råber efter nye ideer og progressiv tænkning," forklarer Kommissæren for Regionalpolitik, Danuta Hübner.

EU's overordnede politik er Lissabonstrategien for vækst og jobs, og året ønsker at forøge vægten på forestillingsevne, kultur, skabelse og innovation for at fremme de mål der er sat i strategien.

Men der er en fare for at offentlige og private organisationer vil stramme bæltet, de vil også indskrænke deres budgetter for aktiviteter hvis resultater er svære at kvantificere og som tager tid før de betaler sig. "Europa bør ikke reagere på krisen ved at skære ned på sine investeringer i færdigheder og innovation. Vi må kunne tro på vore ideers kvalitet og vores menneskelige tilpasningsevne. Samtidig er vi selvfølgelig nødt til at lade den offentlige finansiering, der er til rådighed, arbejde hårdere og levere bedre resultater," advarer Kommissær Hübner.

Da EU overvejer sin strategiske orientering for det næste tiår og videre, beder det os om at overveje hvad vi mener med kreativitet og innovation og hvordan vi kan fostre disse på alle niveauer, det politiske, det erhvervmæssige og det personlige.

De innovative projekter vi belyser i dag demonstrerer tydeligt hvordan samhørighedspolitik kan gøre en forskel og er en virkelig inspiration for andre europæiske regioner

Kommissær for Regionalpolitik, Danuta Hübner.

Europas mest innovative projekter anerkendt ved RegioStars prisen

Fra Wallonien til Réunion, 2009 RegioStars prisoverrækkelsen der fandt sted i Bruxelles, 16. februar, hilste de lyseste og bedste ideer velkommen fra EU's fire hjørner.

Projekter der var medfinansierede af EFRU, kappedes om anerkendelse som det mest innovative på deres felt, under en af de tre kategorier: forskning, teknologisk udvikling og innovation; tilpasning til eller afbødning af klimaændringer; og det audiovisuelle spot der belyste samhørighedspolitikens bidrag.

Diple Printing Technologies fra Wales var delte vindere i innovationskategorien, sammen med Cenaero Research fra Wallonien, Belgien. Diple blev anerkendt for sin success med at forske i revolutionerende, industriel trykning med en reduceret miljøpåvirkning. Denne viden blev derefter overført til den videre trykkeindustri i Wales, en af regionens nøglesektorer.

Cenaero Research er et førsteklasses center der støtter de wallonske luftfartsselskaber i deres bestræbelser ved at give dem fokuseret ekspertise inden for numeriske simulations- og modelleringsmetoder.

Centret for produktion af fotoelektrisk elektricitet i et tropisk miljø, Réunion Island, Frankrig, vandt klimaændringskategorien. Projektet mødte udfordringen om at tilpasse solcelleteknologien til en tropisk ø's begrænsninger med meget lidt fladt, åbent land. Ved at finde løsninger til de problemer der er forårsaget af ekstrem høj vindhastighed, såsom ved at anvende foldelige paneler, og manglen på åben plads, der blev løst ved at placere panelerne på overdækkede lossepladser, hjalp projektet øen med at bevæge sig mod energiselvforsyning.

"Kender du ESPA" var den offentlige informationskortfilm der vandt den audiovisuelle kategori. Udviklet af det græske økonomiministerium og med en meget kendt skuespiller, forklarede filmen hvordan samhørighedspolitikens prioriteter blev opnået i Grækenland.

"De innovative projekter, der i dag er i spotlyset, demonstrerer tydeligt hvordan samhørighedspolitikken kan gøre en forskel, og er en tydelig inspiration for andre europæiske regioner," forklarede Kommissær for Regionalpolitik, Danuta Hübner.

NOGET AT TÆNKE OVER

"Kreativitet og innovation kan ikke føre til bæredygtige økonomier uden respekt for kulturel forskellighed, hvilket i sig selv er en kilde til kreativitet og innovation."
Ján Figel, Kommissær for Uddannelse, Erhvervsuddannelse, Kultur og Ungdom
– Regioner for Økonomisk Forandring, 2009

"En nøglefaktor for fremtidig vækst er den fulde udvikling af potentialet for europæiske borgeres innovation og kreativitet, der bygges på europæisk kultur og udmærkelse i videnskaben."
Formandskabets konklusioner, Det Europæiske Råd, 13. – 14. marts 2008

"Kreativitet kan blive set på som den sidste kilde til innovation – det at omdanne kreative ideer til produkter eller tjenester. På den måde er kreativitet altid involveret når innovation fører til økonomiske resultater."
Hübner –
Regioner for Økonomisk Forandring, 2009

Undersøgelsen 'Kulturens Økonom' (KEA) illustrerede levende den kulturelle sektors mangesidede potentiale: i 2004, var 5,8 millioner mennesker i det dengang EU-25 beskæftiget i denne sektor (3,1 % af den totale beskæftigelsesstyrke i EU-25); mens sektoren stod for 2,6 % af EU BNP, der repræsenterer en omsætning på €654 milliarder. Den samme undersøgelse forklarede også at kulturens økonomiske funktion er yderst relevant på regionalt/lokalt niveau, da kulturen er en motor for fremkomsten af kreative knudepunkter og lokal udvikling (dvs. festivaler, kulturel turisme).

Innovation og Samhørighedspolitik – historien indtil nu

“Det regionale niveau er meget relevant for aktioner når det handler om at placere innovation og kreativitet i økonomisk udvikling. De er store nok til at betyde noget og de er små nok til at være interesserede. Regionerne og byerne er de vigtigste drivkræfter.” Rudolf Niessler, Direktør i GD Regio, Regioner for Økonomisk Forandring, 2009.

Europæisk innovationspolitik har udviklet sig over tid. I 1970'erne fokuserede den på F&U, i 1980'erne var den baseret på vidensoverførsel. I 1990'erne var det anerkendt at innovation ikke er en lineær proces, (forskning – udvikling – udnyttelse), men at den er et produkt af et mere komplekst system der involverer et netværk af spillere, blandt andre, universiteter, forskere, offentlige myndigheder og erhvervslivet.

For 2007–13 samhørighedspolitikprogrammet bliver innovation opfattet som det overordnede middel til at opnå bæredygtig vækst. Den omfavner ideerne om at opmuntre til aktivitetsklynger for at maksimere potentiale – styrke i antallet.

Hvordan har innovation nydt godt af samhørighedsstøtte

Samhørighedspolitik støtter innovation gennem medfinansiering fra strukturfondene og udviklingen af regional forvaltning der er baseret på hvad, der i sig selv, er en innovativ partnerskabspolitik, programmeret strategisk udvikling og evaluering. De regler der styrer Den Europæiske Fond for Regional Udvikling (EFRU) beskriver innovation indgående i fire artikler.

I 2006 bad Kommissionen om en mere integreret tilgang til innovation og identificerede ny aktionsområder. Dette blev fulgt af en opfordring fra Europa-Parlamentet til at investere en betydelig andel af strukturfondsmidlerne i viden, innovation og uddannelse.

Ikke desto mindre kan innovativ praksis være lang tid om at blive udviklet og bære frugt. Givet at der er en vis grad af risiko involveret og at resultater er svære at kvantificere, er der behov for tid og sikkerhed. Ved at gøre det muligt for offentlige myndigheder at implementere mellem og langfristede programmer, kan der udvikles en integreret støtte til forskellige aspekter inden for økonomisk og social udvikling. Virksomhedsledere og forskere eller uddannelsespsykologer og lokale forvaltninger kan for eksempel blive bragt sammen og givet tid til at samarbejde innovativt. Mellem til langfristet finansiering giver mulighed for den nødvendig strategiske planlægning.

Ved at rette målet mod det regionale niveau, er samhørighedspolitikprogrammer et særdeles effektivt middel til at udvikle innovation, da regionerne giver den nærhed der er så vigtig for stimulering af interaktionen mellem producenter, brugere og vidensformidlere.

Kulturs bidrag til samhørighed – en bærer for kreativitet og innovation i Europa

Mens innovation ofte bydes velkommen som et middel til fremskridt mod et mere sammenhængende og bæredygtigt samfund, er der brug for forandring der kan gøre folk opmærksomme. Som et redskab for social og territorial samhørighed, hjælper kulturen med at etablere en balance mellem tradition og innovation, og giver mulighed for interkulturel dialog og dialog på tværs af generationer, og for udvidet integration i multikulturelle samfund. Som en katalysator for økonomisk udvikling, kan kulturen bidrage til byudvikling og genskabelse og til lokal vækst og beskæftigelse.

Næsten 30 % af F&U udgifter i EU-27 er for nærværende koncentreret i 12 regioner, af hvilke seks er i Tyskland, to i Frankrig, og en i henholdsvis Belgien, Danmark, Italien og Sverige.

Top 15 regionerne der anvendte mindst 3,5 % af deres BNP på forskning og udvikling er i Tyskland (6), Sverige (4), Finland (3), Frankrig (1) og Det Forenede Kongerige(1).

Mere end €86 milliarder eller 25 % af de samlede strukturfondsmidler er afsat til innovationsdagsordenen, der omfatter forskning og innovation, IKT udnyttelse, iværksætteri foranstaltninger og innovation på arbejdspladsen.

Yderligere €6 milliarder er blevet afsat til kulturel infrastruktur, tjenester og bevarelse af kulturarv.

De regionale og lokale strategier der bliver støttet af samhørighedspolitikken har succesfuldt integreret kulturen i markedsføringen af innovation og kreativitet på områder som:

- Kulturarv
- Udvikling af bæredygtig turisme
- Socio-økonomisk udvikling der involverer partnerskaber mellem den kreative sektor, erhvervslivet, forskning og andre sektorer og
- Genoplivning af lokale økonomier ved at forbedre kulturel infrastruktur og tjenester.

En alpin markering

Mens du vandrer gennem de fransk-italienske alpers tårnagtige sceneri, er det ikke altid blot naturens arbejde der gør dig stakåndet – ind i mellem er det menneskets værk. Store forstærkede bygninger rejser sig over klipper og kløfter, idet de udnytter topografiens naturlige fordele – dramatiske erindrere om tidligere tiders turbulente tider.

Betalingen for bevarelsen af disse bygninger er en alvorlig udfordring. Kulturel turisme, kan imidlertid være en del af løsningen.

Et projekt der var finansieret under INTERREG IIIA, 2000–06, fejrede disse imponerende bygninger, ved at sammenbringe et netværk af mennesker fra den offentlige og private sektor i begge lande. Det gav undervisning og seminarer til dem og fremmede grænseoverskridende networking for at holde ledere opdateret om den nyeste tænkning inden for bygningsbevarelse og kulturel turisme. Samtidig med at hjælpe steder med fuldt ud at nyde godt af turisme, støttede projektet også forskning i den arkitektur, historie og antropologi der var anledningen til at rejse disse monumenter.

Mange eksempler på stedet danner en mosaik af regionale strategier hvori kulturen er blevet anvendt som et redskab for lokal og regional udvikling og social samhørighed. En uafhængig undersøgelse, der vil blive lanceret af Kommissionen i løbet af de næste måneder, vil bidrage til at give et mere konkret billede af kulturens bidrag til de europæiske regioners og byers økonomiske udvikling gennem den europæiske samhørighedspolitik.

Altydeligere udforskning af de positive forbindelser mellem kultur, kreativitet, innovation og den videre økonomi er sandelig velkomne. Selv om det er tydeligt at de kulturelle og kreative sektorer kan fostre innovation i andre sektorer i økonomien, er der tre spørgsmål der rejser sig:

- Hvordan kan kulturen bidrage til udviklingen af kreative færdigheder inden for rammerne af livslang læring?
- Hvordan kan kulturen bidrage til udviklingen af kreative løsninger på arbejdspladsen inkluderende gennem social innovation?
- Hvordan kan kulturen bidrage til skabelsen af nye tjenester og produkter?

Regioner 2020 – Kreativitets og innovations rolle i at adressere de fremtidige udfordringer

“Evnen til at udvikle nye ideer og omdanne dem til innovative produkter og tjenester er afgørende for regionaludvikling.»
Katarina Mathernova, Vicegeneraldirektør, GD Regio

Set i lyset af den turbulens som de globale finansmarkeder er konfronteret med og uforudsigeligheden af de stadigt forandrede dynamikker EU er konfronteret med mens den går ind i et nyt årti, er der gennemført en analyse af de udfordringer Europa står over for.

Regioner 2020 identificerer fire nøgleudfordringer der kun kan mødes af kreativ og innovativ tænkning:

• Globalisering

Videnskabelige og teknologiske fremskridt bliver drevet af globaliseringen, hvilket gør innovation og viden endnu mere betydningsfuld end nogen sinde før. Åbningen af nye markeder skaber nye muligheder men tester også Europas evne for tilpasning til strukturelle forandringer og at tage sig af de sociale konsekvenser der følger deraf. Transformationen til en økonomi der er baseret på viden og tjenester er lige så fundamental som den foregående forandring fra landbrug til industri.

• Demografisk forandring

Vores samfunds alder og beskæftigelsesstruktur vil forandre sig. Økonomisk effektivitet og aldersligestilling bliver stadig mere påtrængende emner, og der er behov for innovative løsninger. Den måde vi anvendte til at håndtere problemer der opstod i tidligere faser af EU's udvikling er nødt til at ændres som svar på problemernes anderledes natur. Migrationsproblemer vil også kræve en innovativ tilgang i takt med at presset på verdens fattigste regioner stiger på grund af klimaændringer og de begrænsede naturressourcer.

• Klimaændring

Klimaændringernes påvirkning står centralt på den europæiske dagsorden. Afbødning ved at tackle drivhusgasser og tilpasning til uundgåelige forandringer forude har behov for alle mulige kreative og innovative løsninger behov nu.

• Sikre, bæredygtige, konkurrencedygtige energikilder

Et begrænset udbud parret med en stigende efterspørgsel og det miljømæssige imperativ om at nedbringe emissioner råber på innovative løsninger.

Kreativt og innovativt er vi nødt til at kombinere politikområderne for miljø, energi, sociale anliggender, økonomisk udvikling, uddannelse, innovation og kultur, for at adressere de udfordringer der ligger forude.

DIRK AHNER

Generaldirektør, Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Regionalpolitik

På en konference der blev afholdt for nylig foreslog en taler at EU ikke længere kan konkurrere i en globaliseret verden alene på baggrund af produktivitet. Innovation og kreativitet må nu blive de nye paroler. Er du enig?

Ja jeg er enig i det synspunkt. Hvis vi ønsker at fortsætte med at konkurrere i en stadig mere globaliseret verden er vi nødt til at nærme os en mere vidensbaseret økonomi.. Lige nu ser det desværre ud til at Europas innovationskløft bliver stadig større i forhold til nogle af dens vigtigste konkurrenter. En del af problemet synes at være at EU alt for ofte ikke er i stand til at overføre teknologisk udvikling til kommercielle produkter og processer. Dette kræver handling på mange fronter: mere investering i forskning og teknologi, markedsføring af innovation gennem nye eller forbedrede produkter, processer og tjenester der kan modstå den internationale konkurrence, og mere støtte til kreative og innovative dele af økonomien. Der er derudover masser af bevis på at samarbejde og nærhed spiller en rolle når det kommer til at øge kreativitet og innovation. Det er grunden til at regional udvikling kan og skal spille en afgørende rolle som fremskridtsmotor.

Hvad kan der gøres for at frembringe kreativitet og innovation inden for dit område på europæisk, nationalt og regionalt niveau?

Kreativitet og innovation står centralt i vore bestræbelser på at fremme hurtigere vækst og flere jobs. Inden for den europæiske samhørighedspolitikens område er innovation blevet anerkendt som en politisk prioritet som aldrig før og er et vigtigt fokus inden for de samhørighedspolitiske programmer for 2007-13. Investeringer i innovation vil i perioden 2007-13 blive tredoblet, sammenlignet med den foregående programperiode (2000-06). **Samhørighedspolitik vil bidrage til FU&I med ca. €86 milliarder – en fjerdedel af de samlede samhørighedspolitikressourcer.** En stor del af disse penge bliver anvendt til at skabe netværk, samarbejde og klynger. Da innovation er nøglen til at opnå og fastholde konkurrencemæssige fordele i den globale økonomi, har disse massive samhørighedspolitiske investeringer evnen til at stimulere, accelerere og støtte de europæiske regioners økonomiske og sociale transformation, og EU's som helhed. Et vigtigt element i denne sammenhæng er at regionerne samarbejder, også på tværs af grænser. Funktionelle områder såsom industridistrikter eller klynger skal

ikke hæmmes i deres udvikling over grænserne mellem regioner og lande. Det er også det europæiske integration handler om. Territorialt samarbejde i form af grænseoverskridende samarbejde mellem mikroregioner ved en grænse eller transnationalt samarbejde inden for en makroregion som Østersøområdet, kan hjælpe med at stimulere kreativitet og innovation gennem mange kontakter, udveksling og fælles udviklingsprojekter.

Hvilke andre muligheder er til rådighed for regioner der gerne vil samarbejde tættere om at skabe kreativitet og innovation?

At forpligte sig til kreativitet og innovation handler ikke kun om økonomi. Den europæiske samhørighedspolitik søger at fremme samarbejde ved at støtte omfattende netværk udover Europas regioner for at udveksle erfaring og bedste praksis og med at udvikle nye muligheder. Nye initiativer omfatter netværket Regioner for Økonomisk

Forandring, der er blevet designet til at anspore yderligere erfaringsudveksling med at støtte innovation. Et af de vigtigste temaer for Regioner for Økonomisk Forandring har faktisk været at forbedre viden og innovation for vækst. Det er vigtigt for os i sammenhæng med dette initiativ at de lektier der læres og de ideer der udvikles i netværkene finder vej ind i de regionale udviklingsprogrammer og bliver oversat til konkret handling.

“ Regional udviklingspolitik kan og skal spille en afgørende rolle som motorer for fremskridt ”

KARL-HEINZ BRANDENBURG

Professor og MP3 opfinder

En af ambassadørerne for Kreativitets og Innovationsåret, Professor Karl-Heinz Brandenburg er forsker i informations og kommunikationsteknologi, leder af forskningsområdet "Elektroniske Medieteknikker", og direktør for Fraunhofer Institut for Digital Medieteknologi (IDMT). Professor Brandenburg's arbejde muliggjorde udviklingen af MPEG Layer-3 (MP3), MPEG-2 Advanced Audio Coding (AAC) og mange andre moderne audio-coding metoder

På en konference der blev afholdt fornylig foreslog en taler at EU ikke længere kan konkurrere i en globaliseret verden alene på baggrund af produktivitet. Innovation og kreativitet må nu blive de nye paroler. Er du enig?

Denne erklæring har allerede været sand i lang tid. I den globaliserede økonomi, er Europa ikke regionen der har naturlige ressourcer, den er heller ikke længere verdens værksted. Kun den seneste teknologi og innovative ideer vil tillade Europa at konkurrere i den globale økonomi. Disse nye ideer er ikke vores æras velstand – hverken for produkter eller tjenester.

Der er studier der viser at, selv i dag, genererer mange virksomheder en stor procentdel af deres salg med produkter der bare er blevet udviklet inden for de seneste fem år. På nogle områder er der allerede en adskillelse af virksomheder der kun udvikler og sælger ideer, de der fremstiller dem, og de virksomheder der markedsfører disse produkter, ofte under deres eget brand navn. I denne internationale deling af arbejdet, er det vigtigt at bidrage så meget som muligt både til ideer og innovationer.

Hvad kan der gøres for at frembringe kreativitet og innovation inden for dit område på europæisk, nationalt og regionalt niveau

Vi må tænke globalt og fremme kreativitet og innovation. Dette foregår på mange niveauer: skolesystemet er en del af billedet, ligesom videregående uddannelsesinstitutioner og universiteter. Hvis vi falder tilbage på det område, vil det ikke være muligt for os at blive mere kreative og innovative end andre. Kreativitet og innovation er også et mentalitetsspørgsmål: de der kun ønsker at vide noget om og udvikle

deres specialist emner vil fejle. Det der er vigtigt for kreativitet er at 'tænke uden for æsken', at gå ud over opdelt tænkning.

Videnskaben har længe været global. Videnskabelige publikationer er tilgængelige over hele verden, og videnskabsfolk er vant til verdensomspændende samarbejde. Vi må opmuntre denne arbejdsmåde og sætte nationale egoer til side – det er det der bedst vil tjene vore interesser, på regionalt, nationalt og europæisk niveau. Forskning og udvikling og den kreative industri må markedsføres udover vore regioner og anerkendes i større udstrækning af samfundet end i dag. 'Kreativitets- og Innovationsåret' hjælper med at forøge bevidstheden om disse behov, men det er også nødvendigt med de rigtige prioriteter for uddannelse og forskning.

Er kreativitet ikke noget for kunstnere, hvorfor er det et emne for en ingeniør som dig?

Selv inden for ingeniørfaget er det vigtigt at tænke 'udenfor æsken'. Maskinvidenskab handler om at udvikle teknologier der kan hjælpe mennesker og også gøre vort liv lettere og mere værd at leve. Hvis jeg bare betrødte den samme sti hele tiden, ville ting blive kedelige og det ville ikke længere være muligt at løse de problemer vi står over for i dag. Synspunktet om at 'det kan ikke gøres' er et uacceptabelt svar lige så længe som de grundlæggende naturvidenskabelige love forbliver ukrænkede. Ingeniører må altid være forberedt på at fremkomme med uventede svar til velkendte problemer – det er det vi refererer til som 'opfindelse'. Der er faktisk også på samme tid mange ingeniører der også er kreativt aktive indenfor kunsten, mange af mine kollegaer ved Fraunhofer instituttet optræder også som musikere.

“
Kun den
nyeste teknologi og innovative
ideer vil gøre det muligt for Europa
at konkurrere i den globale
økonomi
”

ODILE QUINTIN

Generaldirektør, Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur

På en konference der blev afholdt for nylig foreslog en taler at EU ikke længere kan konkurrere i en globaliseret verden alene på baggrund af produktivitet. Innovation og kreativitet må nu blive de nye paroler. Er du enig?

Innovation og kreativitet er nøglen til vores fremtidige levestandard. Europa må blive mere opfindsom, forny sig mere og reagere bedre på markedsudviklinger. Dette er blevet anerkendt på højeste politiske niveau. Der har nu i nogle år været fremlagt en bredt baseret innovationsstrategi for EU og der er blevet taget betydelige skridt i den retning.

Innovationskapaciteten afhænger af mange forskellige faktorer. Kreativitet er en af dem, dog endnu ikke fuldt udnyttet. Forbindelsen 'kreativitet-innovation' råber efter smarte investeringer der kan bringe nye bæredygtige løsninger og fordele for vore økonomier og samfund. Dette er nøglebudskabet for det europæiske år for kreativitet og innovation. Det får endnu mere mening på baggrund af den nuværende økonomiske nedtur.

Hvad kan der gøres for at frembringe kreativitet og innovation inden for dit område på europæisk, nationalt og regionalt niveau?

For at udvikle miljøer der leder til kreativitet og innovation, er vi nødt til at forøge handlingen på alle forvaltningsniveauer. Offentlige og private interessenter må blive involveret i denne proces.

Kreativitet er mere end kultur/kreativitets sektoren og innovation er mere end forskning og udvikling (F&U). Vi er nødt til at opmuntre partnerskaber mellem forskellige sektorer såsom kultur, uddannelse, forskning, teknologi, erhvervsliv, og offentlige tjenester. Vi er nødt til at styrke færdighederne for et innovationsvenligt samfund.

Fællesskabsinstrumenter der støtter virksomhedsklynger som redskaber for kreativitet og innovation, sammen med mobilitet og vidensoverførsel. Den samme støtte er nødvendig på nationalt, regionalt og lokalt niveau.

Konkrete beviser er nødvendige for at opbygge en bæredygtig og effektiv strategi for kreativitet og innovation.

Ved lanceringen af den nye fase af Lissabonstrategien for vækst og jobs 2008–10, anerkendte EU's politiske ledere at 'en nøgelfaktor for fremtidig vækst er den fuldstændige udvikling af de europæiske borgeres potentiale for innovation og kreativitet, der bygger på europæisk kultur og udmærkelse i videnskaben'. Hvordan ser du dette i forhold til kultur som en drivkraft for kreativitet og innovation?

Kultur har ikke kun forbindelse til kunsten, men også videnskab, uddannelse, erhvervslivet og den videre økonomi. Kultur og kreativitetserhverv bidrager til at stimulere forskning, produktudvikling og tjenesteinnovation, marketing og kommunikation 'branding af byer' eller fællesskabsopbygning. Anvendelse af netværk og partnerskaber, hvor revolutionerende færdigheder er nødvendige, præsenterer de en ny model for vækst i en globaliseret verden. Eksempler fra mange forskellige europæiske byer og regioner viser hvordan kultur kan anvendes inden for en tilgang til bæredygtig udvikling i økonomiske og samfundsmæssige termer.

Udfordringen er hvordan man kan udnytte den positive overløbs effekt der er produceret af kulturen. Vi har behov for velrettede strategier på alle forvaltningsniveauer for at maksimere forbindelserne mellem kultur, kreativitet, innovation og socio-økonomisk udvikling. At give plads til kultur i vores politik er at give plads til kreativitet og innovation.

“ Udfordringen består i at udnytte den positive sneboldseffekt som kulturen har skabt ”

JAMIE OLIVER

Kok

Jamie Oliver er en internationalt anerkendt kok og stifter af Fifteen Restaurant en registreret velgørenhedsorganisation der tilbyder lærepladser til unge, der har brug for en anden chance til at etablere deres plads i verden. Oliver, der modtog regionaltilskud til Fifteen i Cornwall, er også en nøgleaktør bag Det Forenede Kongeriges sund mad i skoler.

På en konference der blev afholdt for nylig foreslog en taler at EU ikke længere kan konkurrere i en globaliseret verden alene på baggrund af produktivitet. Innovation og kreativitet må nu blive de nye paroler. Er du enig?

Jeg er ikke politiker så jeg lover ikke at være ekspert på dette område. Det jeg ved er at uanset hvilket erhverv du er i, så er du nødt til at blive ved med at tilpasse, forbedre og – ja – innovere. Men der er ingen mening i innovation, hvis dit produkt ikke er i orden. Når vi starter en ny virksomhed spørger vi altid os selv hvordan vi kan overleve. Hvordan kan vi sikre at folk vil komme til os igen og igen på grund af den kvalitet og tilgængelighed af det vi tilbyder og den meget reelle kreativitet der er en del af det?

Det er reel kreativitet, og hvis du matcher den med førsteklasses produktivitet, så er du en vinder – alle succesfulde restaurantkøkkener er på den måde ...alle Fifteens er på den måde også den i Cornwall der allerede er blevet anerkendt og støttet af EU for sin innovation...det køkken serverer mere end 80 000 måltider om året, så foreløbig en kvart million siden åbningen i maj 2006...kreativ, innovativ, produktiv...succesfuld.

Mere end 200 førsteklasses måltider om dagen er imponerende produktivitet men det er ikke det folk kommer for...det er hvad de forventer ... det de ønsker er det der personligt kommer på deres tallerken og det kommer fra kreativiteten i køkkenet.

Og hvad der er vigtigere, Fifteen er et levende innovationseksempel på den måde at det tager unge, der har behov for en chance i livet – ofte en anden chance – og udvikler dem til kokke med færdigheder og mulighed for en god karriere. Dette har igen

en videre effekt både i lokalsamfundet tæt på Fifteens samt på gæstfrihedsindustrien som helhed.

Hvad kan der gøres for at frembringe kreativitet og innovation inden for dit område på europæisk, nationalt og regionalt niveau?

Jeg tror at du ofte finder nogle virksomheder eller organisationer der ikke er bygget til at inspirere til innovation – de har det godt med at vade derudaf med status quo og når tiderne så bliver besværlige, er det de virksomheder der lider. I mange tilfælde, tror jeg at virksomheder, ligesom regeringer selvfølgelig, i nogle tilfælde, er nødt til at inspirere eksisterende medarbejdere til at blive kreative eller at bringe medarbejdere ind der kan være kreative og skabe lidt uorden i tingene. Vær modig og vær ikke bange for at eksperimentere med nye ideer.

Europæiske penge kan hjælpe med at få det til at ske... "muliggøre" det tror jeg er jargonen ...alle de gysser og al det talent...et helt kontinent med glimrende mennesker at arbejde med! Anerkend det, favn det, nær det, sponser det ...og riv dig ikke i håret hvis det nogle gange går galt ...det sker.

Hvordan ser du forholdet mellem kreativitet, kultur og de udfordringer vi bliver præsenteret for ved at leve i et moderne samfund?

Jeg tror at det moderne samfund faktisk præsenterer muligheder i modsætning til udfordringer når det angår kreativitet. Nogle af de britiske erhvervsfolk som jeg beundrer – Paul Smith, Richard Branson, for eksempel, trives i et samfund hvor kreativitet bliver værdsat og jeg tror at vi skulle opmuntre flere kreative individer til at komme frem med deres ideer.

Offentligheden er meget kløgtig i disse dage med hensyn til kreativitet i dagligdagen – den ønsker godt design, den kræver smart tænkning, se på hvad den spiser og drikker i dag sammenlignet med for bare 20 år siden ...den vil ikke finde sig i i går. Den er i overensstemmelse med moderne kultur.

“ Uanset hvilken virksomhed du driver, er du nødt til at blive ved med at tilpasse, forbedre og – ja- innovere. ”

EUROPÆISK KULTURHOVEDSTAD: LIVERPOOL 2008

Verden i én by

Kulturhovedstadsprogrammet begyndte i 1985, i Athen. Alle EU medlemsstater har siden da fået tildelt et år hvor de kan komme med deres eget valg af by. 2008 så Liverpool som foreslået, med et imponerende program under titlen 'Verden i én by'.

En EU investering på €1,5 millioner bidrog til infrastrukturprojekter i byen. Dette skabte igen et fokuspunkt for at tiltrække andre kommercielle investeringer, med et løfte om meget store økonomiske følgevirkninger på lang sigt.

Liverpool har virkelig nydt godt af de €1.405 milliarder som Den Europæiske Fond for Regional Udvikling (EFRU) gav til Merseyside, fra 1994 til 2006. Fra en by i økonomisk forfald til en der nu er et vibrerende center for erhvervsliv og kulturelle aktiviteter. Bidragene hjalp Liverpool til at blive en succesfuld deltager i konkurrencen om at blive den Europæiske Kulturhovedstad.

Mange af de kulturpartnere der lavede arrangementer i 2008 er stadig i kontakt via lokale netværk. Derudover er andre netværk blevet skabt gennem europæiske kulturhovedstæder.

Åbningsarrangement

40 000 besøgende fejrede starten på dette unikke år i Liverpool. Den tidligere Beatle Ringo Starr var højdepunktet på en elektrificerende aften med 800 optrædende.

Udøvende kunst

Inspirerende musikarrangementer løb gennem hele året, og omfattede enhver klassisk og moderne stil. Sir Paul McCartney vendte tilbage til sine rødder, optrådte med en længe ventet optræden på Anfield Stadion, der blev fulgt af andre førende Liverpool bands.

Visuel kunst

Gennembrydende kunst eksploderede på alle mulige steder over hele byen, delvis sammenfaldende med Liverpool's kunsthøjsfestival der foregår hvert andet år. Nye udstillinger tiltrak besøgende, i et antal der ikke var set før, til gallerier og museer. En Klimt udstilling på Tate Liverpool var et fokuspunkt for mange, men vibrerende gadekunst var også populær. En kæmpe mekanisk edderkop omformede gaderne, ikoniske skabninger i utallige kunstneriske variationer og underlige syner drog øjet inden for og ud.

Overgang

Da året var ovre havde Liverpool fejret sin fortid, været vært for en imponerende række af kulturarrangementer og var gjort klar til nye måder at se fremtiden på. I 2009 bliver både Vilnius og Linz Europæiske Kulturhovedstæder.

Kultur Liverpool er centralt placeret til at fremme Liverpool's langsigtede fremtid som en af Europas bedste kulturelle destinationer.

Det nye Liverpool

En række erhvervsprogrammer og initiativer fortsætter med at bringe mindre virksomheder sammen i det nordvestlige England, og bygger dermed videre på den positive profil regionen har opnået.

En meningsmåling kom frem til at 79 % af folk mente at Liverpool var "en by i fremgang"

De videre fordele

Alle skolebørn i Liverpool var involveret, med 67 000 børn der deltog i aktiviteter og forestillinger.

Umiddelbare fordele for alle

Investeringer har bragt smukke nye faciliteter til Liverpool. Echo Arenaen og BT Konference Center indbragte €216 millioner i 2008 og har allerede reservationer frem til 2014. En kæmpe ny detailsalgsudvikling, Liverpool One, der forbinder bycentret med Albert Dock, genererede €2,16 milliarder i løbet af året.

En opbygning gennem 4 år frem til 2008 indbragte for €11,89 millioner investeringer i kollektiv og offentlig kunst. Kreative Fællesskaber Programmet fastsatte temaer for hvert år mellem 2004 og 2007 for at op bygge byens vision for hvad 2008 kunne opnå.

I løbet af året, besøgte 15 millioner mennesker et kulturarrangement; de fleste af disse var direkte relateret til Kulturhovedstaden. 70 % af folk fra Liverpool besøgte et museum eller et galleri.

3,5 millioner besøgende kom til byen, og brugte €864 millioner mens de var der og reserverede 1 million hotelsenge. Hotelbeboelse ramte rekordniveauer, så højt som 81 % i en måned.

Mange af dem besøgte turistinformationscentret, The 08 Place, som selv vandt en pris for sin glimrende service. Besøgstallet til turistinformationscentret var generelt 150 % højere. Velkomstprogrammet antog mere end 5 000 lokale til at arbejde med turistsektoren og forbedre kundebetjeningen.

12 000 artikler blev skrevet om Liverpool i verden, forøgede dens profil og gjorde den mere attraktiv for besøgende.

Programmet for frivillige inspirerede 1 000 mennesker til at hjælpe med at bemande arrangementer og sprede ordet om hvad man kan se, gøre og skabe. Taxichauffører læste op på Klimt på Tate og nogle gik videre med at tage kurser i moderne kunst. Mennesker udfordrede sig selv med at se nye former for kunst spredt ud over de forskellige medier.

Alle dele af samfundet blev indfanget af atmosfæren og deltog. Bestilte værker og arrangementer blev anvendt til at engagere sig med de lokale, man vovede endda at påbegynde dialoger om følsomme emner som kriminalitet og social udstødelse.

ANSÆT HELE PERSONEN –

KUNST SOM EN VEJ TIL EN KREATIV ARBEJDSPLADS

Panorama besøger Sverige hvor et projekt skaber kreative alliancer mellem kunstnere og arbejdspladsen. TILLT placerer kunstnere i organisationer for at hjælpe ansatte med at udvikle kreative løsninger til nutidens udfordringer.

Når du vandrer i korridorerne på et hospital uden for Göteborg, Sverige, synes alt at være som du ville forvente. Gulvene reflekterer striben af lys ovenfra, mennesker i hvide uniformer går forbi på en optaget måde. Men hvis du havde været i disse selvsamme korridorer for nogle måneder siden, ville du sammen med personalet og patienterne have stirret fortryllet på danseren/koreografen Mattias Olaisons forestillinger rundt om på afdelingerne.

“Ved at se os selv gennem hans øjne fik vi mulighed for at se nogle ting der bekræftede os og andre som vi ikke mere så,” sagde Marianne Olsson, projektdirektør på Angereds Nærskjhus hospital. “Han fangede hvad vi var og fik os til at se det mere tydeligt”. Dette projekt, frugten af kunstnerens to måneders forskning rundt omkring på hospitalet, er et eksempel på TILLT i aktion.

TILLT, et svensk firma baseret i Göteborg, kører en variation af programmer der placerer kunstneren i folks arbejdsrum. Programmerne, lange, middellange, eller kortvarige, har alle en ting fælles: de forstærker en given kunstners særlige tænke måde og slipper den løs på en arbejdsplads, og skaber derved en katalysator for forandring. Kunstner, arbejdsgiverens behov, mål, problemer, programmets længde – alle elementer bliver flittigt matchet, og fører frem til en erfaring som er lige så unik som de mennesker der er involveret i den.

Og forandring sker. Forandring i en fælles erkendelse, kommunikation og tilgang til det ukendte. Også forandringer i produktivitetsniveauer – forskning udført af Institutet for Managementinnovation og Teknologi (IMIT) i Göteborg viser at de stiger, mens sygdomsniveauer falder.

Tilbage på hospitalet er Olsson overhovedet ikke i tvivl, “Der er meget mindre modstand over for uvished end før,” siger hun om sit personale. Ikke helt trygge og på vagt da Mattias først ankom, de vidste ikke hvad de kunne forvente og mange fandt det forstyrrende. “Vi står midt i at opbygge hospitalet, så det udtalte spørgsmål var: ‘Hvorfor byder de os dette?’” ler Olsson. Men da det var gjort, var folk meget positive – noget lederne

nu kan benytte når de nærmer sig nye ideer. “Vi kan erindre dem om hvordan de kan blive positivt overraskede ved at vove at gøre noget der føles fremmed eller ved at se noget fra en anden vinkel. Så det er et vigtigt redskab for mig som leder. Mine medarbejdere er mere åbne, mere modtagelige.”

Om AIRIS

AIRIS – et etårs program der køres af TILLT, hvori kunstneren tilbringer de første to måneder med at udforske, ved at arbejde ved siden af ansatte, observere deres arbejdsrum, stille spørgsmål og, senere, udvikle opgaver der er designet til at nå organisationens mål.

Kunstner og organisation bliver parret af Roger Sarjanen, projektleder ved TILLT, der ser sig selv som et tidligt advarselssystem der er til rådighed på et hvilket som helst tidspunkt, både for kunstneren og kunden, hvis de skulle føle at alarmklokkerne ringer.

Som tiden går, træder både han og kunstneren nogle skridt tilbage, for at sikre at koncepter og motivation kommer fra de ansatte. Så når TILLT går derfra ved udgangen af året, efter et afsluttende møde med organisationen for at afslutte programmet, så tager de af sted efterladende en varig forandring bag dem.

Disse forandringer er blevet observeret af alle de interviewede ledere. “Du kan ikke forestille dig hvilken glæde det er at lede personer der er motiverede og ikke er bange for at vise initiativ,” siger Berit Hallersbo, human resource chef i Vara Kommune. Efter at have engageret 19 årlige kunstner-på-ophold AIRIS programmer, er kommunen godt i stand til at dømme. Halvdelen af deres 1 300 medarbejdere har været involveret i et TILLT projekt, og de har tænkt sig at køre yderligere 21. “Vi ønsker at stimulere midler der kan bidrage til hvordan vore medarbejdere udvikler deres arbejdsmetoder,” tilføjer Hallersbo, der er klar over at ved at få TILLT kunstnerne ind har hun netop gjort det.

Hvordan startede det hele?

Det svenske samfund accepterede tidligt i det 20. århundrede ideen om at behovet for kultur var fundamental for deres borgeres liv. Ud af et ønske om at anerkende alles ret til at udforske kunst og kultur kom ideen om at integrere kunst i det daglige arbejdsliv. I 1970 havde impulsen taget form af en national kæde af organisationer der sælger teater-, udstillings- og operabilletter

til ansatte i den private og offentlige sektor, med rabat.

Da Pia Areblad blev involveret i Göteborg afdelingen, det var i 2001: var internettet blevet etableret og verdenen føltes tættere – føltes billetsalg ikke som løsningen. Vi havde et mandat fra kultur- og kunstsektoren, udvalget for erhverv og kultur og regionaludvalget – begge på regionalt niveau – til at undersøge hvilke måder kunst og kultur kan udvikle arbejdslivet og omvendt” forklarer Areblad, ansvarshavende direktør for TILLT.

Selvom de havde til opgave at arbejde i hele regionen, var der ingen ekstra penge til at dække de 48 kommuner, udover Göteborg. “Det var en udfordring og jeg elsker udfordringer fordi du er nødt til at tænke på en anden måde og du er nødt til at ændre din opfattelse.”

Ændringen virkede – hun startede, med kun en anden kollega, med at tilbyde billige billetter til arrangementer og var totalt afhængig af bevillinger. Idag har TILLT – selv navnet er nyt – 10 ansatte og 65 % af deres indkomst er selvfinansieret. De har netop fået to EU bevillinger og har Konføderationen af svenske virksomheder, fagforeningerne og kultursektoren i deres bestyrelse.

Kopiere TILLT andre steder – hvordan får man konceptet fra start

Areblad begyndte med at bringe kulturorganisationer i målområdet sammen, og spurgte dem hvordan professionelle kulturaktiviteter kunne se ud til arbejdslivet i deres kommune. Hun inviterede dem så til at blive medlemsorganisationer i TILLT. Næste skridt var at finde deres kunder – første stop lokale myndigheder og få kommunaldirektøren om bord. “Beslutningen om at arbejde med kunst og kultur som en måde til at udvikle arbejdslivet inden for en kommune skal komme fra direktøren,” forklarer Areblad.

Da hun havde aftalen med kommunens leder, nærmede hun sig de offentligt ansatte der var ansvarlige for erhvervsudvikling og human ressource i kommunen – offentlige myndigheder er store arbejdsgivere i Sverige, Göteborg by beskæftiger selv 50 000. En kreativ plan blev så udviklet der forklarede hvordan den lokale forvaltning ville arbejde med kunst i sin organisation.

Efter at det var blevet etableret, var det et logisk skridt for erhvervsudviklingsafdelingen at tænke på hvordan man kunne involvere den private sektor ved at kontakte de virksomheder der var i kommunen.. “Hvis de forstår hvordan kunstnerisk kompetence virkelig kan udvikle deres sektor, vil de kommunikere det,” sagde Areblad.

“Det eneste du behøver er kunstnere med professionel kvalitet, offentlige myndigheder og en privat sektor, og så kan du følge denne model alle steder”, tilføjer hun. Du har også brug for personen med visionen og viljen til at bringe dem alle sammen.

Kunst og kreativitet driver innovation og vækst

Bertil Törsäter er den ansvarshavende direktør for Regionaludvikling, West Götaland. Han er sikker på at organisationer der udforsker nye måder at tænke på nu vil være i en stærkere position til at udnytte mulighederne når de viser sig ved en eventuel økonomisk opgang. “En kreativ tankegang er åben for forandring, og forandring er det vi lever,” siger han. Proportionelt er West Götaland en af verdens største investorer i forskning og udvikling, som Törsäter mener at kreativitet er naturligt forbundet med.

AstraZeneca, en multinational farmaceutisk virksomhed der beskæftiger 60 000 personer globalt, har 2 000 ansatte – flest forskere – der arbejder i deres Göteborg virksomhed. Leder af virksomheden Peter Nyström er sikker på at Törsäter har ret. “Kultur, sundhed, innovation og konkurrenceevne, der er noget der.” Der er i virksomheden en stigende erkendelse af, at det er grænsefladen mellem kaos og orden der, som Nyström formulerer det, skaber magien.

Lige som for alle virksomheder, afhænger AstraZeneca's succes som virksomhed af dens evne til at finde på nye ideer; noget som Nyström tror bliver udløst ved at blande forskellige perspektiver. Det kreative perspektiv de søgte blev skabt ved deltagelse i to AIRIS programmer. Mikael Werner, en leder i virksomheden forklarer. “Det kræver mod at involvere din virksomhed i et TILLT projekt fordi det ikke er muligt at vide hvad du ender op med.” Hvad de endte op med var en organisation der var mere klar til forandring, “Vi ser forandringer hver måned og der er ingen tvivl om, efter projektet, folk var mere åbne over for dem, mindre stressede på grund af dem.”

At fastholde folk stimulerede er den vigtigste udfordring ifølge Nyström. “Det vi laver er ikke langt fra et Nobelprisniveau – og det er svært at komme længere end dine egne forventninger når du opererer ved 80 % af dine evner. Du er nødt til at være på 120 %. De tænkemåder vi kan bruge som et resultat af AIRIS projektet har hjulpet os med hensyn til det.”

Törsäter fastholder at støtten for kunst og kultur på regionalt niveau er en anden kernegevinst, det gør regionen attraktiv for fremmede virksomheder. “Vi er virkelig nødt til at skabe et sted hvor mennesker har lyst til at arbejde,” siger han. Volvo,

AstraZeneca og andre multinationale har virksomheder i Göteborg, og beskæftiger medarbejdere der er vant til at vælge mellem storbyområder. "Vi er nødt til at gøre det klart for dem hvorfor de skal komme her," forklarer Törsäter. At skabe nye systemer og arenaer til at opmuntre samarbejde mellem erhverslivet og de kreative sektorer er en løsning. "TILLT er et eksempel på en ny måde til at forene de to styrker og få noget stærkere på grund af synergien."

Hvem betaler regningen?

Kulturorganisationerne betaler et lille beløb for at blive medlemmer og blive promotet. Offentlige myndigheder bidrager, lige som den private sektor, ved at deltage i TILLT programmer, om det er som et årelangt AIRIS projekt, et skræddersyet 'Creative Kick' eller ved at få medlemmer af deres personale uddannet og støttet af TILLT til at påtage sig rollen som 'Kulturambassadør' i organisationen.

"På denne måde er det ikke nødvendigt at gå til politikerne og spørge om store pengesummer. Omkostningerne er spredt ud: alle bidrager, alle nyder godt," forklarer Areblad.

Kultur og erhverv – mere end en sponsoraftale

I West Götaland, går erhvervslivets involvering i kulturen ud over sponsorater og er ikke længere kun omkring logoer i et operaprogram. "Hvis vi anvender en kunstner i et AIRIS projekt, kan vi se det på tallene, fordelene er målbare," siger udviklingsdirektør i Den Svenske Handelsforening, Hans Löwlund.

Han føler at kunstnere er de mest åbensindede, kreative, fleksible mennesker, men de ønsker ikke at blive ansat. "De ønsker at være fri," forklarer han. "Så selv om en HR manager ønskede at finde denne ekceptionelle personlighed, så ville det ikke lykkes." Löwlund føler at den eneste måde man kan få en person med de kvaliteter ind i en virksomhed er at bringe dem ind for en periode på tre, seks eller tolv måneder under et projekt som AIRIS. "Pludselig kan du se at virksomheden bliver mere åbensindet, mere innovativ, mere selvsikker."

Kunstneren som vejviser til nye løsninger

Klas Ålander, virksomhedskommunikationsleder, og Eva Degerman, global Human Resource direktør, arbejder for FlexLink. De er begge enige med Löwlund. Deres virksomhed er involveret i produktionslogistik og 2007 var et udfordrende år for dem. En beslutning om at ændre leverandør havde i begyndelsen af året haft en uheldig konsekvens og som månederne gik, var der nogle afskedigelser. "Medarbejdere kæmpede hårdt for at klare efterspørgslen, det var problematisk og meget stresset. Jeg er overbevist om at det at have en kunstner her hjalp, da det drejede sig om at åbne nye perspektiver," sagde Ålander.

Selv om de kom op igen fra de indre besværligheder, er det globale finansklime stadig en udfordring. Ålander er overbevist om at nu er det tid til at tænke innovativt, "Virksomheder er nødt til at tænke på ny måder."

"Kunst og kultur er en måde til at sikre innovation i en organisation."

At lede et AIRIS projekt kræver engagement fra toppen, forklarer Degerman, "det er vigtigt at dette ikke opfattes som en HR sag, det er et virksomhedsprojekt. Du er nødt til at specificere klart hvad du ønsker at opnå med det og etablere en projektstyringsgruppe, ikke for stor." At organisere projektet og få de andre ledere med er blot en del af udfordringen. Der er de ansatte der skal opmuntres.

Der var masser af indledende angst. Medarbejderne ønskede overhovedet ikke at gøre det, "Men da det først løb af sporet var de 200 % engagerede og det var bare fantastisk," siger Degerman. De blev bedt om at producere nogle kunstværker og der var en udstilling. "Der blev ved med at komme værker ind selv efter at arrangementet var slut. Da det først var kommet i gang, ønskede folk bare ikke at stoppe," erindrede Ålander.

Enthusiasmen er noget PAROC, en virksomhed der producerer mineraludisolerings, også så hos deres ansatte under, og efter, TILLT's engagement. Chef for Human Ressource, Lars Lindström, havde inviteret TILLT til at køre to AIRIS projekter indtil videre – et tredje er på vej. Det er aldrig det rigtige tidspunkt, og folk vil sige at blot fordi projektet har

Hvordan fungerer et AIRIS projekt i praksis

"Fra lederens perspektiv – folk vil ikke elske det fra starten men du er nødt til at være sikker og have dine meningers mod så du kan styre det. Du er nødt til at begrænse medarbejdernes angst mens dette står på. Men det er også virkelig sjovt. Patienterne elskede det, sidde i ventelokalet og nogle dansere kommer valsende ind - det skabte masser af latter og sjov ind i en tid der normalt er optaget af angst for os alle sammen.» Marianne Olsson, Projektdirektør ved Angered's Hospital

virket andre steder, så er deres arbejdsplads forskellig. Folk vil lede efter undskyldninger. Men du er nødt til at springe ud i det. Det kræver mod," siger han.

PAROC led af stagnation: tung industri havde været i virksomheden i en generation, fem skift betød at kun 20 % af personalet altid var under taget på same tid og selv om to fabrikker var ryg mod ryg, kunne skillevæggen lige så godt have været et bjerg. De var stivnet. "Jeg ønskede at folk skulle føle at det at arbejde her var noget at være stolt af."

Og der er grund til stolthed: den mineraluldsisolering som fabrikken producerer er meget energieffektiv. Produktet har klare miljøgevinster, mere effektiv isolering end alternativer – noget som Lindström ønskede at hans personale skulle være stolte over. "I stedet for at tænke, 'Nå, jeg er bare endt her og jeg betaler huset', ville jeg have dem til at tænke, 'Jeg har fået muligheden for at arbejde hos PAROC og jeg gør noget for miljøet,'" sagde han. Så han fik fat i TILLT.

Kunstneren/direktøren der var udvalgt med omhu og præcision af TILLT's projektleder, Roger Sarjanen, ankom planmæssigt og tilbragte de sædvanlige to måneder med at lytte og iagttage.

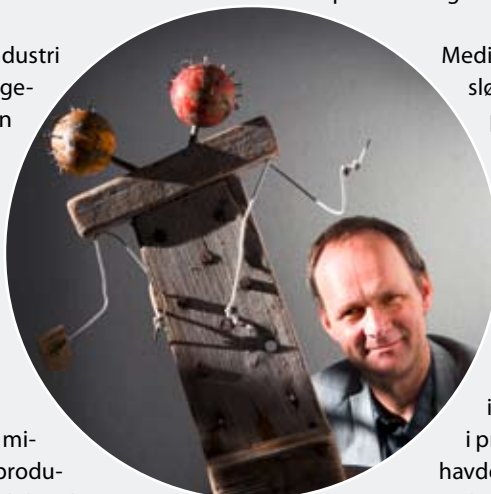
Resultatet: samme medarbejdere, forskellige mennesker

Så kom opgaverne. Efter nogle ideer til hvordan man 'ser' gennem en linse, blev de ansatte sat til at fotografere hinanden på den måde de bedst mente viste hvad de gjorde. At tage fotografierne og senere udstille dem, bragte de ansatte sammen. Samtaler blev gjort lettere gennem en fælles opgave, fotografierne selv gav dem en ny dimension på deres kollegaer og billedkvaliteten var en kilde til stolthed.

Særlige konkurrencer omfattede brystkassemasning – dette blandt mænd, mange i 50'erne, der havde arbejdet side om side i 20, 30 år eller mere, uden at give hinanden hånden. En spyttekonkurrence blev også godt modtaget! Latter, samarbejde, gensidig anerkendelse.

En arbejder, en truckfører, påtog sig opgaven at indsamle lyde rundt omkring i fabrikken, som han kaldte 'Maskinernes Sang'. Han var i svensk TV i marts, hvor han talte om sit engagement i projektet, og sagde at han nu ser kulturen som en definition på at være menneske. Lindström forklarer, "Hans opgave fik

ham til at betragte sit arbejdsmiljø på en helt ny måde, og hvad han producerede, som et resultat af synsskiftet, ser han, korrekt, på med megen stolthed.»

Medieinteressen kan ikke skade? Og Lindström afslører i sit svar en anden vital ingrediens i et AIRIS projekts succes, ledelsens kvalitet: "Reklamen er mægtig, men det jeg virkelig synes om er at det giver gutterne noget at prale over ved grillen med venner, familie eller naboer. De kan sige, 'Vi var for øvrigt i avisen i sidste uge'. Jeg nyder når de har noget at vise frem.»

Fabriksleder Michael Gustavsson forklarer at i året der fulgte projektet var der 20 % stigning i produktionen, en dramatisk forøgelse de aldrig havde oplevet før. Sygefraværet faldt også. At lave en medarbejderundersøgelse før projektet var en utaknemlig opgave, kun 5 % svarede på et spørgeskema om arbejdets livskvalitet. Efter projektet svarede 95 %. Det virker som om at PAROC ansatte engagerer sig selv. "Nu mødes de, efter arbejdet, deler noget tid sammen," siger Lindström. Takket være hans vision, fik de også lov til at prale lidt.

Hvad så nu?

TILLT's næste skridt er at få en europæiske dimension ind i deres arbejde – at dele deres viden og lære af andre der arbejder mod lignende mål.

To EU bevillinger er netop kommet igennem, der vil være fundamentale i at dele TILLT's bedste praksis. De vil modtage €1,5 millioner om året, i de næste tre år – €780 000 årligt fra EU's INTERREG IVA fond og resten fra de deltagende regioner i Skandinavien. Disse penge vil blive anvendt til at fortsætte den Kreative Interaktion med Arbejdslivsprojektet, der involverer fire regioner: sydnorge; østnorge; norddanmark og vestsverige. Ved at bygge på TILLT's erfaring, vil fokus være på at udvikle nye metoder, gennemføre forskning til at identificere effekten af det hidtidige arbejde og sikring af at kvaliteten af arbejdet fortsætter med at være høj. Det overordnede mål er at bevare essensen af kunst som en udviklingskraft i Europa.

TILLT har også fået bevilliget €150 000 til at arbejde som partner i udviklingen af den første EU grønbog om kultur, ved at dele deres viden om promoveringen af kreativitet og innovation i samfundet ved at integrere kunst og kultur i vores hverdag.

"Jeg er sikker på at vi er nødt til at møde udfordringen med at udvikle kreativitet og innovation i Europa for at kunne blive den mest dynamiske, vidensbaserede økonomi i verden. Det handler om nye horisonter hele tiden og kunst er et middel til fortsat vækst. Det er en rejse, med alt hvad det indebærer," siger Areblad.

FÆLLES HANDLING FOR AT FREMME

KREATIVITET OG INNOVATION

Mennesker og virksomheder trives med at finde nye måder at leve og arbejde på. I Europa skaber vores førende tænkning innovativ forskning, bedre virksomhedsløsninger og en uendelig variation af kulturelle udtryk. Hvad enten vi sælger et fabriksprodukt eller finder nye måder at anerkende kunst, excellerer vi i at finde nye dimensioner.

Lissabonstrategien for vækst og jobs, som handler om at kombinere økonomisk vækst med yderligere gevinster for samfundet og miljøet, er en ideel ramme for at føre erhvervsidéer frem, som gør netop det. I forretningsverdenen handler smarte løsninger om produkter der yder bedre og leverer yderligere fordele.

I kulturlivet betyder nye måder at præsentere og fortolke værker inden for kunst, musik, teater eller film at publikum altid bliver inspireret og udfordret. Gamle værker får nyt liv og nye kunstformer viser sig hele tiden.

I Europa-Kommission har kreative og innovative produkter og løsninger allerede fået høj prioritet for finansiering. Kreativitets- og innovationsåret er et fokuspunkt for at identificere fælles prioriteter mellem forskelligartede interesser. Det sætter gang i diskussionen inden for en viid række af emner, fra medicinsk forskning til kunst og opera, astronomi og rum til livslang læring og IT spil i uddannelsen. Her er nogle højdepunkter fra Kommissionsdirektoraterne.

Skabe nye forskningstilgange

GD Forskning er vant til at arbejde i den førende forskning og teknologi. Nutidens projekter handler alle om fuldt integreret forskning der møder markeds- og samfundsbehov på mange forskellige niveauer. Nøgleprioriteterne for disse projekter er at understøtte EU velstand og konkurrenceevne, fremme videnskabens rolle i det moderne samfund og forbinde national forskning med projekter der køres på europæisk niveau.

I år var **Research Connection '09** den store begivenhed der bragte videnskabsfolk og forskere sammen med virksomhedsledere og folk fra industrien. Afholdt i maj i Prag, som en del af det tjekkiske EU formandskab, demonstrerede den mange revolutionerende forskningsprojekter der allerede modtager EU tilskud. Deltagerne blev inspireret af eksisterende arbejde, men det vigtigste, de fandt også vejledning i hvordan de kan tiltrække EU forskningsmidler til deres egne projekter og mødtes med interesserede investorer og samarbejdspartnere der kunne blive partnere.

Det **Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT)** er et nyt organ skabt af Kommissionen som går i gang med at forøge samarbejdet mellem universiteter, forskningscentre og virksomheder. EIT vil fokusere på vidensoverførsel og

demonstrere at forskning faktisk fører til innovative produkter til markedet. Deres første prioriteter vil være inden for klimaændringer, vedvarende energi og kommunikationsteknologi.

Året for kreativitet og innovation – et erhvervsredskab

Den europæiske flair for innovation gør EU til hjemsted for virksomheder der tilbyder de mest teknologisk avancerede høj kvalitetsprodukter, samtidig med at fremme miljømæssige vedvarende og samfundsmæssige gevinster. For at hjælpe endnu flere virksomheder med at udvikle sig og vokse benytter GD Erhvervs politik sig af mange metoder til at skubbe denne dagsorden.

Den første europæiske **SMV Uge** fandt sted i maj, og ydede støtte til nye virksomheder og udfordrede eksisterende SMV'er til at udvide deres horisonter endnu mere. Som udgangspunktet for de fleste af de store ideer vi ser omkring os, er SMV'er særlig frugtbar jord for innovative og kreative koncepter. Ugen inkluderede en unik interaktiv udstilling, **SMV Erfaring**, hvor en række praktiske udstillinger inviterede de besøgende til at 'se, lugte, føle og høre' hvordan det er at være virksomhedsleder.

Kultur som drivkraft for kreativitet og innovation

I sin rolle som årets koordinator, anvender GD Uddannelse og Kultur den rige forskelligartethed af innovation, der findes i kulturelle projekter, til at igangsætte nye tilgange til erhvervslivet og europæisk integration. Med kultur i årets centrum, er der muligheder for enhver i Europa til at deltage, som økonomiske, sociale og etniske forskelle lægges til side.

Som individer opbygger vores evne til at skabe og innovere en slags tilfredshed inden i os, hvilket tillader os at udtrykke os selv bedre. Musik, kunst, teater, film og litteratur giver et afløb for vores kreative udtryk i så mange forskellige former. En stor personlig og social gevinst kommer af denne erfaring.

Samtidig kan kulturen også bringe økonomiske gevinster og blive drivkraften for genskabelsen af områder der ellers var forfaldet. Der er sund forretningslogik i at fremme kulturprogrammer og støtte udviklingen af lokale økonomier ved hjælp af kultur. Det afføder ikke alene kreativitet og innovation, men opmuntrer også mobilitet og produktiv udveksling mellem virksomheder.

Sætte kultur ind i økonomiens og samfundets hjerte

At demonstrere forbindelserne mellem kultur, kreativitet og innovation er fundamental for den **Europæiske Kulturdagsorden**, den første politiske ramme nogen sinde til at integrere kultur i europæiske anliggender. Det **Europæiske Kulturforum**, der finder sted i september 2009 i Bruxelles, vil blive en mulighed for at gøre status over de hidtige resultater og at stimulere de næste skridt. Samtidig vil andre politiske prioriteter, såsom opmuntring til nye færdigheder og erhvervs muligheder, livslang læring, innovation i industrien og hærdeningen af kulturens styrker på et globalt marked, også blive fremmet. Det drejer sig hele tiden om at anvende kreative og innovative ideer til at opbygge økonomisk styrke, samtidig med at sikre individuel og samfundsmæssig velvære.

Indbygge kulturerfaring i alle sektorer

Året er en mulighed for mange forskellige sektorer til at dele fælles fordele og bygge på synergier og positive afledte effekter, som det ses tydeligt i arrangementprogrammerne på nationalt og EU niveau. Kunstarrangementer som den interaktive **Orbis Pictus udstilling** er blevet indflettet med videnskabelig innovation i astronomi og rum, mens koncerter deler rampelyset med nye udviklinger i øko-innovation. På et andet plan, **Imagine 09**, en ny design konkurrence for skoler i Irland, der inviterede elever til at designe en genstand til fremtidens klasseværelse og beskrive deres vision for hvordan det kunne udvide deres læring. Den virkelige udfordring er hvordan man kan gøre den

vision til virkelighed ved at introducere andre kreative færdigheder der er blevet forbedret gennem kulturen til erhvervssektoren, og opmuntre nye partnerskaber mellem områderne for kultur, uddannelse, forskning og teknologi, virksomheder, det offentlige og vores samfund som helhed.

Nye beviser på kulturens og kreativitetens gevinster

Den nylige undersøgelse **Kulturens økonomi i Europa** var den første til at måle den direkte økonomiske effekt af de kulturelle og kreative erhverv og de indirekte gevinster for EU regioner og virksomheder. En ny undersøgelse af kulturens og kreativitetens effekt udforsker de stadig undervurderede forbindelser mellem kultur, kreativitet, innovation og den bredere økonomi.

I økonomiske termer viser den kulturelle sektor vejen der bidrager til beskæftigelse og vækst. Men hvad der er afgørende, den bringer også kreative færdigheder ind i andre dele af økonomien, især de der er relaterede til IKT, og styrker dens ydeevne og fører jobs ind i mere interessante domæner.

Virksomheder bliver nu bedre udstyret til at udvikle innovative former for beskæftigelse og mere vedvarende produktionsformer. Denne vækst kan ses i alle EU regioner. Den kulturelle innovations inkluderende natur er en magtfuld kraft til at bringe samfund sammen og give dem en konkret vision for hvordan EU integration kan bringe økonomisk velstand.

Det europæiske år for kreativitet og innovation 2009

Det officielle websted for det europæiske år for kreativitet og innovation

<http://create2009.europa.eu/>

Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1350/2008/EF af 16. december 2008 om det europæiske år for kreativitet og innovation (2009) (EØS-relevant tekst). Den Europæiske Unions Tidende L 348 af 24.12.2008, s. 115.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:348:0115:0117:DA:PDF>

Links til Europa-Kommissionen

Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Uddannelse og Kultur

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_da.html

Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Erhvervs politik

http://ec.europa.eu/enterprise/index_da.htm

Andre nyttige links

eTwinning – det lærende fællesskab for skoler i Europa

<http://www.etwinning.net/da/pub/index.htm>

Euro Creator – skolernes digitale medienetværk

<http://www.eurocreator.com/dk/>

European Business & Innovation Centre Network

<http://www.ebn.be/>

European Entrepreneurship Video Award 2009

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/entrepreneurship/video-award/index_da.htm

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi

<http://ec.europa.eu/eit/>

Program og præsentationer fra Regioner for Økonomisk Forandring konferencen (16. – 17. februar 2009) 'Networking for Resultater'

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/networking/programme_en.cfm?nmenu=4

Fremme fornyelse i livslang læring

<http://www.elearningeuropa.info/>

Europa-Parlamentets og Rådets henstilling 2006/962/EF af 18. december 2006 om nøglekompetencer for livslang læring, Den Europæiske Unions Tidende, L 394, 30.12.2006, s. 10.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:DA:PDF>

Europæisk forår 2009 – Ideer flytter Europa

<http://www.springday2009.net/ww/da/pub/spring2009/homepage.htm>

Links til projekter der er omtalt i dette nummer

Kulturelle virksomheders økonomiske klynger – økonomisk rådgivning, information og uddannelse for mindre virksomheder, virksomhedsledere og enkeltpersoner i den kulturelle og kreative sektor

<http://www.connectedcreatives.eu/default.aspx>

Jamie Oliver's Fifteen restaurants, registrerede velgørende fonde der tilbyder unge faglige lærlingeuddannelser som kokke

<http://www.jamieoliver.com/fifteen>

Liverpool – Europæisk Kulturhovedstad

<http://www.liverpool08.com/>

Swansea Universitetscenter for NanoHealth

<http://www.swan.ac.uk/nanohealth/>

MusikPark – Mannheim

<http://www.musikpark-mannheim.de/web09/>

TILLT

<http://www.tillt.se/eng/airis.asp?m1=engAiris&m2=The%20concept>

Link til det nøglewebstedet for næste nummer

EU strategi for Østersøregionen

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/baltic/index_en.htm

DEN EUROPÆISKE SAMHØRIGHEDSPOLITIKS FREMTID

Dannelsen af politikker – Panorama giver et regulært indblik i hvad der foregår i Regionalpolitikens nervecenter, Generaldirektoratets hovedkvarter i Bruxelles.

Den europæiske samhørighedspolitik fremtid – Uafhængig ekspertrapport

For at fremme debatten om den europæiske samhørighedspolitik fremtid efter 2013, bad Kommissionen Dr. Fabrizio Barca, en fremtrædende økonom i det italienske økonomi og finansministerium, om at udarbejde en uafhængig rapport der skulle se på hvor effektiv regionalpolitikken faktisk er og at komme med anbefalinger til den videre udvikling. Emnet er vigtigt – bredere emner som EU's budget og unionens fremtidige prioriteter er involverede.

Debatten om samhørighedspolitikken fremtid startede i 2007 da den fjerde rapport om økonomisk og social samhørighed blev offentliggjort. Denne blev fulgt af Kommissionens Regioner 2020 bog der udkom i november 2008. Denne bog analyserede, for første gang, den sandsynlige langtidseffekt af de fire hovedudfordringer vi i dag står over for: globalisering, demografisk udvikling, klimaændring, energianvendelse og forsyning.

Over et forløb på mere end et år, har Dr. Barca organiseret diskussioner og seminarer med akademikere og politikudviklere fra hele Europa, De Forenede Stater og New Zealand. Rapporten

er resultatet af disse diskussioner. Idet den reflekterer over resultater og forvaltningen bag den europæiske samhørighedspolitik, diskuterer Barcarapporten det økonomiske rationale og motivationen for en udviklingspolitik der fokuserer på stedets vigtighed: politikker der tager den lokalitets karakteristika hvor den skal implementeres i betragtning og en forståelse af, at der hvor en politik implementeres er sammenhængende med hvordan den vil blive implementeret.

Samtidig med at overveje stedbaserede politikker, ser Barcarapporten også på samhørighedspolitikken hidtidige succeser og fejltagelser og giver anbefalinger om nøglemner inden for forvaltning.

Den tilbyder nogle forslag til hvordan princippet om delt forvaltning, kort sagt relationen mellem medlemsstaterne og Kommissionen, bør strømlines og styrkes. Rapporten anbefaler også at effektivisering skal udgøre grundstenen i samhørighedspolitik og at der bør etableres et formelt Rådsudvalg for samhørighedspolitik for at debattere årlige strategirapporter fra hver medlemsstat.

Rapporten er helt uafhængig og reflekterer ikke nødvendigvis Kommissionens synspunkter. Dens konklusioner vil blive inddraget i de fremtidige overvejelser over politikken post-2013.

Barcarapporten: et hurtigt kig

Rapporten mener der er behov for en omfattende reform af samhørighedspolitikken. En mere stedorienteret tilgang er nødvendig, samtidig med en tydeligere adskillelse af økonomiske og sociale mål og en bevidsthed om eksisterende problemer med anvendelsen af indikatorer og effektivitet.

Anvendelsen af samhørighedspolitikken som en finansieringskilde til at skabe en ensartet legeplads er ikke vejen frem, understreger rapporten. Så hvad gør Unionen for at sikre at alle territorier og alle europæiske borgere har mulighederne for at få det meste ud af de muligheder der

tilbydes af Unionen selv og for at overkomme de dermed forbundne risici og trusler? Tre krav, foreslår rapporten, må opfyldes for at fremme målet yderligere:

- Veldefinerede mål, baseret på et verificerbart økonomisk rationale, der kan evalueres
- En eksplicit og magtfuld berettigelse der er baseret på Europas nuværende vilkår og som modsvarer forventningerne hos dem, der bor der og
- Et forvaltningssystem som kan lære af sig selv, som aktivt opmuntrer til demokratisk deltagelse og som troværdigt kan påtage sig at arbejde hensigtsmæssigt.

For hele rapporten, se http://ec.europa.eu/regional_policy/policy/future/barca_en.htm.

I hvert nummer vil Panorama finde ud af hvordan det går med to projekter set fra perspektivet hos de der forvalter dem. Vi ser på højde- og lavpunkter i forvaltningen af et EFRU sponsoreret projekt: identificerer problemerne og deler løsningerne.

PROJEKT

1

ET KIG IND I MUSIKPARK MANNHEIM

Fakta

Lidt mere end €5 millioner skal investeres i Musikpark, og de dermed forbundne Popakademie projekter, under Mål II. Tilskuddene begyndte i 2004 og skal køre i 15 år.

Et kig ind i Musikpark Mannheim

Det er noget underligt ved den kreative industri: sektoren genererer masser af indkomst, med en omsætning på mere end €654 milliarder i 2003 – 2,6 % af EU's BNP i det år. Men når det kommer til at investere i en gruppe teenagere i revnede jeans, så er banker ikke så ivrige. Efter 20 år i musikindustrien kender Christian Sommer til dette.

Hans ekspertise og store kontaktnetværk har gjort ham til drivkraften bag Musikpark, Mannheim – et projekt der giver nye SMV'er i musiksektoren deres første trin på stigen.

Hjælp kunstnere med at bryde ind i industrien

Omkring 40 virksomheder, der beskæftiger 140 personer, fylder Musikpark's 4 300 kvadratmeter ud. Med al den plads, er der også plads til et koreografi- og optrædelseslokale, værksted, adskillige lydstudier, TV studie og et stilleligt mødeværelse til at forhandle det mest vigtige, den første kommission.

"En af vore vigtigste roller er at bringe klienter ind der vil booke vore selskaber", siger Sommer. Hvor virksomhedsdøre er hermetisk tillukkede for et ukendt band eller en danser, åbner de sig mere frit for Musikpark. "Vi fungerer som en bro til at hjælpe den ene side med at forstå den anden".

Når det kommer til finansiering, har projekter der vil fostre nye SMV'er en tendens til at fokusere på udviklingen af en forretningsplan. "Den model kan ikke bare tilpasses til den kreative industri," forklarer Sommer. Den får ikke banklån og den håndterer meget få 'eksterne' penge. Det som nye har brug for er gigs – muligheden for at arbejde, en chance for at vise hvad de kan og så generere flere bookings. Så det er her Musikpark træder til.

En omfattende service

For de der planlægger virksomhedsunderholdning, er Musikpark et enkelt kontaktpunkt, der tilvejebringer dansere, musikere, audiovisuelle hold, for ikke at nævne lydteknikere og lysteknikere. De kan også afholde arrangementer og med et galleri på 150m² tilbydes unge musikfotografer muligheden for at udstille deres arbejde.

Og det er diversiteten af tjenester der opererer under eet tag der også hjælper kunstnerne. De nærer hinanden, skaber ideer, finder løsninger – med hver disciplins bestræbelse på at gøre det næste det mest innovative. "Det er hårdt at producere godt kreativt arbejde i et vakuum," fastholder Sommer. Industriens kreative kerne: kunstnere og producere; og de kreative professionelle: marketing, salg, layout, events, juridisk og finansielt arbejde, websteder og internetportaler, reklame – alle har deres plads under parkens tag.

Og endelig, i rollen som mentor er Sommer, der holder respektfuldt øje med hvordan de nye udvikler sig. "De unge entreprenører arbejder proaktivt og uafhængigt. Vi hjælper dem blot med at hjælpe sig selv," siger han.

Mød projektdirektør, Christian Sommer

Musik overtog virkelig Sommers liv sidst i 80'erne da han gik på brædderne som sanger/guitarist, men det var ikke før 1990 at han gik ind i professionen på fuld tid. I 1992 skiftede han rolle ved at gå bag ved scenen og blive manager for gruppen Master Boy som nød mere end 15 minutters berømmelse. "De gik guld og platin over hele verden. Det var virkelig en stejl indlæringskurve», erindrer Sommer.

Disse hårde lektioner, stressen og, mere vigtigt, de kontakter han skabte, var uvurderlige, men i 1997 havde han fået nok. Hans næste træk tog ham ind i hjertet af et multinationalt pladeselskab hvor han tilbragte et år med at lære fiduserne fra produktions- og markedsføringssiden. I 2000 arbejdede han ud fra München som direktør for marketing, kunstnere og repertoire.

Men han er født og opvokset i Mannheim og da byen havde brug for en leder af deres nyskabende projekt der ville binde musik tjenesterne sammen og være inkubator for nye sprang han til.

PROJEKT 2

ET KIG IND I CENTRET FOR NANOHEALTH (CNH) PÅ SWANSEA UNIVERSITET

Fakta

Der skal investeres lige over €21 millioner i Centret for NanoHealth under Konvergensmålet. Tilskuddene begyndte i 2009 og skal løbe over 5 år.

Et kig ind i Centret for NanoHealth (CNH) på Swansea Universitet

Samtidig med at sundhedssystemer står med byrden af dyre behandlinger og jonglerer med etikken ved at støtte dyre smertestillende behandlinger, bliver det endnu mere nødvendigt med at udvikle redskaber der kan hjælpe med en tidlig diagnose.

Ved at bringe den akademiske verden, den private sektor og den nationale sundhedstjeneste sammen arbejder CNH på at tilpasse nanoteknologien til opdagelse af sygdom og at identificere en passende behandling.

Mød Dr. Tim Claypole, medlem af CNH's bestyrelse

Springet fra forskning i dannelsen af forurenende stoffer i røg til trykning af biomaterialer synes at være stort, og dog gav et strejf af et lykketræf i 1990 Claypoles karriere et nyt fokus.

Efter at have fuldført sin første uddannelse som maskiningeniør i midten af 1970'erne, arbejdede

Claypole som projektingeniør på bygningen af de nye stålværker i Cardiff. Fra stålproduktionens verden varede det ikke længe før han vendte tilbage til universitetet for at lave sin PhD over forurenende stoffer i flammer.

Forbrænding og støvadskillelse holdt ham beskæftiget fra midten af 1980'erne til 1990 hvor han flyttede for at blive fuldtids akademiker. Med et Youngblood lektorat fra forskningsrådet for maskin og naturvidenskab begyndte Claypole på en forskningspost ved Swansea Universitet, der kiggede på gasturbinelejer. Lasermålinger af strømning i kernereaktorer blev også et af hans forskningsområder.

Skabe forbindelsen

Selv om han havde arbejdet på strømninger, lejer og eksperimenterers statistiske design, var det ikke før en trykker kom til ham med problemet med blækflydning at det pludselig gik op for Claypole at al den know-how han havde opbygget gennem sin forskning kunne anvendes i trykkeriindustrien. Det var tilbage i 1990 og siden da har konceptet udviklet sig med en sneboldseffekt. Så meget at firmaet der var blevet etableret for at undersøge synergien, Diple, var en af 2009 RegioStars vinderne.

Hvor det engang var blæk, er det nu 'trykbar væske' der holder ham beskæftiget. Og væskers egenskaber: ledende, Ph følsomme, magnetisk, biovæske og så videre, betyder at hvad der kan gøres med trykte materialer er uendeligt.

Hvem er involveret?

Fire fornemme UK Forskningsråds Fellowships i Nanomedicin er blevet givet i fællesskab til Swansea Universitets Institut for livsvidenskab (ILS) og det multidisciplinære nanoteknologicenter (MNC). Med et så succesfyldt samarbejde var det logisk at kombinere dem og skabe Centret for NanoHealth. Ved udgangen af 2008 blev centret operationelt.

Både instituttet og det multidisciplinære center har meget at bidrage med: Blue C, en af verdens hurtigste supercomputere der er dedikeret til medicinsk forskning, 25 specialist forskningshold ved ILS, mere end 100 ved MNC og opbakningen fra den nationale sundhedstjeneste og IBM. "Vi har en reel mulighed her," siger Claypole.

Forebyggelse bedre end behandling

Nano-udstyr og nano-biosensorer vil blive anvendt til at opdage og måle biomarkører der findes i væsker eller vævsprøver ved et følsomhedsniveau der er meget udover nuværende opdagelsesmetoder; i milliarddele området. En så forfinet opdagelse vil tillade tidligere diagnose og en hurtigere behandling af tilstande såsom kræft, diabetes, fedme og andre.

Claypole vil stå i spidsen for centrets trykkeriafdeling, der omfatter en pilot skala, 'blæk' skabende virksomhed. Det er her biolinks vil blive udviklet – nanopartikler og ledninger, enzymer, biomarkører og DNA. "Jeg kan godt lide at tro at vi kan have en langtidseffekt på den måde sygdomme bliver behandlet og overvåget på," forklarer han.

FEMTE REGIONER FOR ØKONOMISK NETWORKING FOR RESULTATER

Med overskriften **Networking for Resultater** var, **Regioner for Økonomisk Forandring konferencen, Bruxelles 16. – 17. februar, alt andet end en undskyldning for at dele anekdotiske beviser over en sandwich og en passiv lytten til eksperter der udforskede deres områder. Konferencen var udfordrende og bredt favnende: wokshops der dækkede så diverse emner som migration og satellitinformation.**

Pooling know-how for at maksimere resultater

Som et middel til at hjælpe personer der er involveret i URBACT II og INTERREG IVC sponserede projekter med at komme sammen og dele bedste praksis arrangerer Kommissionen under mærkatet 'Regioner for Økonomisk Forandring', en større konference hvert år. Denne, den femte, var centreret omkring tre temaer: innovation og kreativitet, klimaændringer og bæredygtig udvikling. Bundlinjen blev opsummeret pænt af Job Cohen, Amsterdams borgmester, "Finde en løsning på et fælles problem og sprede den løsning ud over Europa."

Ni workshops med emner der omfattede vandforvaltning, universel bredbåndsadgang, påvirkningen fra klimaændringer, erhvervslivets effekt på byøkonomier og risikoforvaltning gennem satellittjenester, tiltrak 603 personer fra hele EU.

Mod en innovationsdrevet økonomi

Panorama gik til workshoppen om kreativitet og innovation som drivkraft for by- og regionaludvikling, hvor talere diskuterede brobygning over kløften mellem kultur og erhvervsliv, hvordan man kan blive en succesfuld kulturhovedstad og den basale ligning 'kreativitet+iværksætter=innovation'.

Idet han åbnede workshoppen forklarede, formanden Rudolph Niessler, Direktør for politisk koordinering, GD Regionalpolitik at intentionen bag Kreativitets- og Innovationsåret er at gøre kreativitet til noget der virkelig har en indflydelse på hvordan vi lever og styrer vores økonomi. Workshoppen startede med at give et bedre fungerende kendskab til den rolle kulturen, kreativitetsindustrien og kreativitet kan spille i den sammenhæng.

Idet han talte på vegne af Flanderns kreativitetsdistrikt netværk, opsummerede Pascal Cools organisationens mål som

at gøre det driftige Flandern mere kreativ og det kreative Flandern mere driftigt. "En økonomis vigtigste styrke ligger i dens evne til at være kreativ, ikke mere i dens effektivitet," sagde han, idet han tilføjede, "regioner er det bedste niveau til at tackle innovation. Vi er store nok til at betyde noget og små nok til at være interesserede."

Flanderns kreativitetsdistrikt netværk er aktivt i et internationalt net af regioner der arbejder mod målet om bedre innovation, fra Oklahoma til Osaka. Cools beskrev kompleksiteten ved at være en del af et internationalt partnerskab med medlemmer i seks forskellige tidszoner, "Hvornår er det det rigtige tidspunkt for en telekonference når alle er i en forskellig tidszone?" Andre besværligheder, han nævnte, var forskellige kulturelle sammenhænge og medlemmers adgang til økonomi der også varierede i forhold til hvor de er. "Vi har forskellige størrelser, står over for forskellige udfordringer og deler vore fælles løsninger, men på denne måde, behøver vi ikke at genopfinde hjulet." Folk undrer sig over hvorfor de er involveret i så stort et netværk, "Jeg bliver nogle gange spurgt om jeg er gal sådan at give vore redskaber til andre regioner," siger Cools. "Men vi får noget tilbage til gengæld. Du er nødt til at være åben."

Som en rød tråd gennem præsentationerne var forståelsen af at netværk er mere end blot snak – de må omfatte konkrete projekter med ambitiøse mål, der omdanner teorier til virkelighed. Som Neil Peterson, koordinator for Liverpools Europæiske Kulturhovedstad 2008, indrømmede, kunne han og hans team ikke have forestillet sig at året ville blive så succesfyldt som det viste sig at blive. "Vi satte vore ambitioner tidligt og gik efter dem," forklarede han.

Et klart mål kan inspirere forskellige organisationer til at arbejde sammen. For fem år siden konkurrerede

“**Stor ambition, små overskuelige bidder – praktiske ting du kan gøre for at nå dine mål**”

Neil Peterson – Liverpool, Europæisk kulturhovedstad, 2008

FORANDRING KONFERENCE

kulturinstitutioner i Liverpool mod hinanden for at opnå støtte. "Som en kæmpe sidegevinst fra Kulturhovedstadsåret er tilgangen mere kollektiv. Vi samarbejder om at bevare kulturen øverst på dagsordenen," forklarer Peterson.

2008 gav Liverpool en måde hvor man kunne bruge kulturen til at engagere sig med byens beboere. Kunstprojekter bragte mennesker fra forskellige baggrunde og byområder sammen, opmuntrede debatter om hvordan Liverpool havde nydt godt af migration og indvandring gennem årene, og om ødelæggelsen der kom fra vold og homofobi.

Økonomiske fordele strømmer ind, men, advarer Peterson, "det er nødvendigt at vide hvordan succes ser ud." Dette ekkoede en tidligere kommentar fra Cools at den økonomiske fordel fra kultur og kreativitet i et samfund tager tid før den filtreres gennem og kan være svær at måle – disse er langsigtede investeringer i en regions evne til at blive innovativ.

Kultur som et omdrejningspunkt for kreativitet og innovation

Det regionale niveau er yderst relevant for aktiviteter der placerer kreativitet som en drivkraft for økonomisk udvikling. At forbinde det unikke forhold mellem sted og kultur sætter gang i den kreativitet. Når det kommer til samarbejde mellem kunst- og erhvervssektorerne, er Pia Areblad og Rudolph

Niessler tydelige: hver sektor har sin egen legitimitet. Det handler ikke om at gøre kunstnerne til forretningsfolk eller omvendt. Der er et fælles sted hvor vi kan få det bedste ud af resultaterne fra synergien mellem de to. "Lad os virkelig teste vores eksperimenteren og dele vores gode praksis, uden frygt eller misundelse, i en situation hvor der er meget at vinde for alle involverede parter," sagde Niessler.

Klynger for vækst

Økonomiske Klynger af Kulturvirksomheder (ØKKV) er et netværk, der er medfinansieret af Den Europæiske Fond For Regional Udvikling (EFRU) og tilbyder rådgivning og uddannelse for virksomhedsledere i den kulturelle og kreative sektor.

Disse tjenester er tilgængelige via lokale ressourcecentre der opererer i ØKKV netværkets byer: Nantes, Rennes og Angers i Frankrig, Aachen i Tyskland, Eindhoven og Utrecht i Holland og i Huddersfield, UK.

Vækst i kultursektoren og de kreative erhverv er ikke et spørgsmål om store virksomheder der udvikler sig til kæmpe virksomheder, men, i stedet, hvordan mindre virksomheder kan få fordel især af klynger, netværk og internet markedsføring. Netværkets største udfordring var at udvikle et brugerskab, online, transnationalt fællesskab af mennesker der var involveret i kreativitet og kultur.

Platformen kan bruges frit og besøgende kan uploade deres personlige eller deres virksomheds profil, identificere interesseområder og starte en blog. Den kan også anvendes til at matche personer i det samme lokalområde eller med fælles interesser. Nysgerrig? Kig ind på: www.connectedcreatives.eu

Regioner for Økonomisk Forandring – Definere god praksis og forfine politik

Europas regioners forskellighed har resulteret i udviklingen af forskellige løsninger til at klare de forskellige udfordringer man står over for – den ene er aldrig helt som enhver anden. Omfanget af ekspertise er lige så forskelligt som de løsninger den skaber.

Siden vidensområder kan komplementere hinanden, blev initiativet Regioner for Økonomisk Forandring lanceret. Det følger et flyt i samhørighedspolitikken om at fokusere mere på Lissabonstrategiens nøglemål for vækst og jobs, især udviklingen af human ressourcer, forøgede investeringer i innovation og vidensøkonomien, erhvervsstøtte og kritisk EU infrastrukturudvikling.

Dets formål er at forstærke udveksling af god praksis, og gøre netværk til et redskab for at dele ideer der virker. Dette gøres hovedsageligt gennem to paneuropæiske netværksprogrammer INTERREG IVC og URBACT II.

FORRIGE NUMMER

Vejen frem for territorielt samarbejde var temaet for Panoramass forrige nummer. Europa-Kommissionen modtog mere end 380 besvarelser til dens grønbog om territorielt samarbejde. Idet de bidrog til refleksioner over politikens fremtid bød EU medlemsstater, regionale myndigheder, regionale og lokale foreninger, byer, økonomiske og sociale partnere, civilsamlingsorganisationer, akademiske og forskningsinstitutioner ligesom borgere generelt grønbogen velkommen. Mange delte synspunktet at territorielt samarbejde komplementerer og forstærker økonomisk og social samhørighed. En opsummering af bidragene til debatten vil blive offentliggjort af Europa-Kommissionen. En faktuel præsentation af bidragene vil blive en del af den 6. statusrapport om økonomisk og social samhørighed. Som et næste skridt vil Europa-Kommissionen undersøge hvordan territorial samhørighed kan blive integreret i EU's samhørighedspolitik efter 2013.

NÆSTE NUMMER

Den første EU strategi for Østersøregionen vil være fokus for det næste nummer af Panorama. Strategien vil gøre regionen miljømæssig bæredygtig og sætte gang i velstand. Forbedring af transportforbindelser og øget søfartssikring og sikkerhed er også nøgleprioriteter. Idet den involverer en stor vifte af aktører: medlemsstater, regioner, byer, den private sektor, interessegrupper og offentligheden, vil strategien blive en af hovedprioriteterne for det svenske EU formandskab i løbet af andet halvår af 2009. Panorama vil se på de ting der påvirker regionen og vil tale med eksperter der er involveret i udformningen af politikken. Vi vil også tilbyde dig muligheden for at fremkomme med dine spørgsmål, ideer, håb og frygt i forbindelse med strategien, i vores ny problemknusningssektion (se omslagets bagside for yderligere detaljer).

DATOER	ARRANGEMENT	STED
10. juni 2009	Europa-Kommissionen vedtager Østersøstrategien http://www.eref.si/	Bruxelles (BE)
11. – 12. juni 2009	Østersøstrategien – Regioner og samhørighedspolitik i aktion. http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/baltic/visby_11062009_en.htm	Visby (SE)
15. – 16. juni 2009	INFORMs tredje møde Regionalpolitiske kommunikationsansvarliges Fællesskabsnetværk. http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/index_en.cfm	Bruxelles (BE)
17. juni 2009	JESSICA netværksplatform http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/jessica_network_en.htm	Bruxelles (BE)
18. – 20. juni 2009	Innovationsdage 2009 http://www.innovationdays.eu/	Lissabon (PT)
17. juli 2009	Frist for RegioStars 2010 ansøgninger http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/regiostars_en.cfm?nmenu=4#2010	
Frist: 15. august 2009	Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg Design ZeroNine – Europæisk pris for en vedvarende nutid www.design-competition.eesc.europa.eu Studenter og design professionelle inviteres til at deltage i denne konkurrence og indsende deres ideer inden den 15. august 2009.	
5. – 6. oktober 2009	Fra det europæiske charter for mindre virksomheder til Small Business Act http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/index_en.htm	Stockholm (SV)
5. – 8. oktober 2009	Open Days – Den europæiske uge for regioner og byer: globale udfordringer, europæiske svar http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2009/	Bruxelles (BE)
14. – 16. oktober 2009	Kreativitet og Innovation Konference 2009 http://www.creativityandinnovation.nl/	Maastricht (NL)

Find informationer om vigtige regionalpolitiske begivenheder på
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_en.cfm

BLIV HØRT

Denne udgave af Panorama er den første med vores nye grafiske design og redaktionelle koncept. Vi har, samtidig med at Panorama fortsætter med at belyse et særligt emne i hvert nummer, tilføjet nye sektioner for at belyse regionalpolitikken fra alle de involveredes forskellige perspektiver. For eksempel beskriver 'Et kig ind i projektet' artiklen projekter som Panorama håber vi kan følge over en længere periode for at vise højde og lavpunkter i forvaltningen og realiseringen af EFRU medfinansierede projekter, mens 'Fælles sted' undersøger hvad andre organisationer gør inden for det samme område.

Fra det næste nummer og fremover vil du have muligheden for at stille dine spørgsmål om praktiske projektemner, politik eller det tema der bliver beskrevet i det nummer. Vi håber vi kan udgive de spørgsmål, svar og kommentarer der interessere vore læsere mest. Det næste nummer af Panorama vil fokusere på den første **EU strategi for Østersøregionen**. Strategiens mål vil være at koordinere regionens forskellige aktørers indsats i regionen (Medlemsstater, regioner, finansinstitutioner, EU, pan-baltiske organisationer, ikke-offentlige organer m.m) så de ved at arbejde sammen kan fremme en mere afbalanceret udvikling i regionen.

Kontakt os hvis du har nogle spørgsmål eller vil give udtryk for dine synspunkter til dette emne eller et hvilket som helst regionalpolitisk emne på regio-panorama@ec.europa.eu

Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Regionalpolitik
Kontor B1 — Information og Kommunikation
Raphaël Goulet
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Bruxelles
Fax: (32-2) 29-66003
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_da.htm

ISSN 1725-812X

© De Europæiske Fællesskaber, 2009
Kopiering er tilladt med angivelse af kilde.

Trykt i Belgien

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers officielle publikationer
L-2985 Luxembourg

